

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

PIENTEN LASTEN HYVINVOINTI VUOROHOIDON ARJESSA

1/2, Vuorohoidon haasteet ja hyvät puolet

Eija Salonen
Väitöskirjatutkija, KM

Videoluennolla pohdimme

- Millaisia lapsen hyvinvoinnin alueita varhaiskasvatus koskettaa?
- Millaisia haasteita vuorohoitoon voi liittyä, kun sitä tarkastellaan pienen lapsen hyvinvoinnin kannalta?
- Millaisia pienen lapsen hyvinvointia edistäviä asioita vuorohoitoon voi liittyä?

Lapsen hyvinvointi varhaiskasvatuksessa

Näkökulmia hyvinvointiin

SOSIAALINEN HYVINVOINTI

Turvallisuus, kuulluksi tuleminen ja osallisuus ihmissuhteissa ja yhteisöissä

KEHITYKSELLINEN HYVINVOINTI

Hyvät kehityksen edellytykset, lähtökohtana mm. monipuoliset oppimisympäristöt

FYYSINEN HYVINVOINTI

Hyvä fyysinen olo, lähtökohtana mm. ravinto, lepo ja uni

EMOTIONAALINEN HYVINVOINTI

Tasapainoinen tunne-elämä, miellyttävien tunteiden sävyttämä arki

Lapsen hyvinvointi

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (OPH 2018)

- Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen **kokonaisvaltaista hyvinvointia** mm. tarjoamalla mahdollisuus
 - Täysipainoiseen ravintoon
 - Rauhoittumiseen ja lepoon päivän aikaan
 - Mahdollisimman pysyviin vuorovaikutussuhteisiin lasten ja aikuisten välillä
 - Vertaisryhmään kuulumiseen
 - Yhdessä tekemisen ja leikkimisen iloon
 - Kehittävään oppimisympäristöön

Lapsen hyvinvoinnin haasteita vuorohoidon arjessa

”On se niin rankkaa pienelle lapselle”

- *”Vaihtuvat vuorot on lapsille rankkoja. Jotkut saattaa olla kymmeneen ja tulla sitten seitsemään seuraavana aamuna. Sitten ne meinaa ihan nukahtaa jo lounaalla.” (lastenhoitaja)*
- *”Jos Emmin tuo hoitoon juuri ennen päiväunia, niin se saattaa enemmän sitten itkeä mun perään, kun se on siinä vaiheessa jo ihan yliväsynyt.” (vanhempi)*
- *”Vieraat aikuiset hämmensi ja itketti meidän Annia.” (vanhempi)*

Lasta kuormittavat aikataulut

- Lapsen hyvinvoinnille voivat tuottaa haasteita hänen päivärytminsä sekä unen ja levon tarpeidensa kanssa ristiriidassa olevat aikataulut
 - Pitkät päivät ja myöhäiset illat päiväkodissa
 - Vaihtuvat vuorot ja peräkkäiset yöt päiväkodissa
 - Lapsen uni- ja ruokarytmiin sopimattomat siirtymät kodin ja päiväkodin välillä
- Kuormittavista aikatauluista saattaa seurata lapselle
 - Vaikeuksia arjen rutiineissa, siirtymissä ja ihmissuhteissa
 - Uupumusta, ärtymystä, ikävää ja eroahdistusta

Ennustamaton arjen kulku

- Lapsen hyvinvoinnin haasteeksi voi muodostua myös arjen ennustamattomuus
 - Vaihtelevat aikataulut
 - Vaihteleva sosiaalinen ympäristö: lapsiryhmä ja vuorohoidon henkilöstö
- Ennustamattomuus saattaa tuottaa lapselle
 - Vaikeuksia päivän kulun ymmärtämisessä ja ihmissuhteissa
 - Hämmennystä, epävarmuutta, ahdinkoa ja turvattomuutta

**Hyviä asioita
vuorohoidon arjessa**

”Kyllä ne lapset on tosi tyytyväisiä”

- *”Siiri nauttii illasta, kun silloin on niin erilaista: saa leikkiä isompien lasten kanssa, ja saa leikkiä erilaisia leikkejä kuin päivällä.” (vanhempi)*
- *”Viikonloppuna täällä on rauhallisempaa. Eerostakin sitten huomaa, että se on saanut paljon huomiota.” (vanhempi)*
- *”Illalla me ei katsota kelloa, vaan meillä on aikaa ja rauhaa leikkiin. Kyllä sen huomaa lapsistakin, että ne on tosi tyytyväisiä.” (lastenhoitaja)*

Mukavat illat ja viikonloput

- Illat ja viikonloput päiväkodissa pitävät usein sisällään lapsen hyvinvoinnin kannalta myönteisiä asioita
 - Pieni ryhmäkokoko ja hyvä lapsi-aikuinen-suhdeluku
 - Joustavat toimintatavat
 - Opettajan / lastenhoitajan antama henkilökohtainen huomio
 - Joustava tilojen ja lelujen käyttö
- Nämä asiat luovat mahdollisuuksia lapsen osallisuudelle ja kuulumisen tunteelle

Paikallisella tasolla pohdittavia asioita

- Millaisia vuorohoitoon kytkeytyviä haasteita pienet lapset kohtaavat teidän päiväkodissanne?
- Mitkä asiat teidän päiväkodissanne edistävät vuorohoitoon osallistuvien lasten hyvinvointia?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Eija Salonen
Väitöskirjatutkija, KM
eija.p.salonen@jyu.fi

